

3. Мироненко В.П. Развитие идей адаптивности в современной городской среде / В.П. Мироненко, Ю. Демидюк // Теория и практика дизайна. – 2003. – №4. – С. 185
4. Назарова М.А. Гуманизация общества и гуманитаризация естественно-научного образования в условиях информационно-коммуникативной культуры: автореферат дис. кандидат философских наук: 09.00.11/ М.А. Назарова . – Новосибирск, 2007. – 24с.
5. Орешко А. Н. Гуманизация архитектурной среды/ А. Н. Орешко. – Екатеринбург: УГАХА, 2010. – 42 с.
6. Сартр Ж.П. Экзистенциализм – это гуманизм / Ж.П. Сартр – М.: Наука, 1953. – 42с.

Анотація

У статті розглянуто проблему формування безбар'єрного архітектурного середовища в контексті гуманізації. Розглянуто історичні витоки гуманізації архітектурного середовища та сучасні наукові підходи до вирішення проблеми.

Ключові слова: маломобільні групи населення, безбар'єрне міське середовище, гуманізація міського середовища, маршрут.

Abstracts

The article considers the problem of barrier-free environment formation in the architectural context of humanization. The historical background of the architectural environment humanization and modern scientific approaches of solving the problem are considered.

Keywords: limited mobility, barrier-free urban environment, humanization of the urban environment, the route

УДК.71.711

*Швець А.С., магістрант, 601-АМ група
Бородич Л.В., кандидат технічних наук, доцент
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧИХ КОМПЛЕКСІВ НА ПРИКЛАДІ М. ПОЛТАВА

Анотація. У статті представлений аналіз мережі спортивно-оздоровчих комплексів міста. Виділені основні зони розміщення спортивно-оздоровчих комплексів у залежності від умов їх формування.

Ключові слова: спортивно-оздоровчий комплекс, мережа спортивно-оздоровчих споруд, структура міста, містобудівні моделі.

Вступ. У наш час стають все більш актуальними послуги, які активно впливають на розвиток здорового суспільства. Формування якісно нової моделі організації та надання фізкультурно-оздоровчих і спортивних послуг на тлі соціально-економічних, демографічних та політичних перетворень відбувається одночасно з пошуком можливих способів та обґрунтування розвитку спортивно-оздоровчих комплексів у призмі довгострокового розвитку.

Мережа спортивно-оздоровчих споруд (СОС) вважається найскладнішою серед усіх інших систем обслуговування населення. Вона є складовою частиною усіх структурних елементів населених місць, від самих початкових ступенів (прибудинкові майданчики) до найбільших загальноміських і заміських споруд, олімпійських комплексів.

Мережа включає більше 160 видів спортивних споруд. Найбільші спортивні комплекси мають ділянки більше 100 га. Крім того, вона тісно пов'язана з розселенням і транспортним обслуговуванням [1]. Складна структура СОС призводить до виникнення проблем містобудівного характеру, що, в свою чергу, негативно відбивається на системі обслуговування населення.

Розроблення теоретичної моделі мережі СОК (яка відображатиме склад, розташування і структуру обслуговування основних СОК) – є актуальною задачею.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій.

В роботах вітчизняних та зарубіжних вчених розкриваються проблеми розвитку різних секторів фізичної культури та спорту: Є.В. Єгорової; В.А. Квартальнова; І.І. Переверзіна; Н. Пряхіна; В.В. Самургашева [5]. Вивчаються особливості застосування інноваційних фітнес-технологій для підтримання здорового образу життя населення різних вікових груп і підготовки: Н.К. Байтлєсова; О.В. Буркова; Т.В. Василістова; А.В. Гурвич [5]. Також вивчаються організаційно-методичні фактори підвищення ефективності функціонування регіонального фізкультурно-оздоровчого комплексу таким вченим, як В.А. Альошин [5].

Мережа спортивно-оздоровчих споруд являє собою систему, що включає дві основні зони розміщення: міську та заміську зони. Основу мережі СОС утворюють споруди, що знаходяться в структурі міста. У ній зосереджена значна частина СОС: площинні споруди, басейни, спортивні зали, ковзанки зі штучним льодом, споруди для видів спорту, що залежать від місцевих (кліматичних, ландшафтних) умов, стадіони. Міські СОС утворюють великі

поліфункціональні спортивно-оздоровчі комплекси - (СОК), ця частина мережі є найбільш повною і включає всі рівні обслуговування.

Архітектурна організація мережі СОС визначається двома принциповими підходами до її формування: 1) принцип територіально-ступеневого містобудівного зонування; 2) принцип функціонально-планувальної організації.

Перший принцип основоположний і визначає основну структуру мережі СОС, тобто склад споруд, що входять в мережу, її територіальну організацію і зонування. Другий принцип входить в структуру першого і визначає основні характеристики споруд всередині мережі, тобто архітектурно-будівельні та технологічні нормативи стосовно кожної споруди та їх функціонально-планувальну організацію [4]. Дані підходи до формування мережі СОС вказують на доцільність об'єднання СОС в спеціалізовані або поліфункціональні комплекси. Спеціалізовані СОК можуть бути міськими і заміськими. Вони призначені для видів спорту, що залежать від природних умов (веслування, вітрильний).

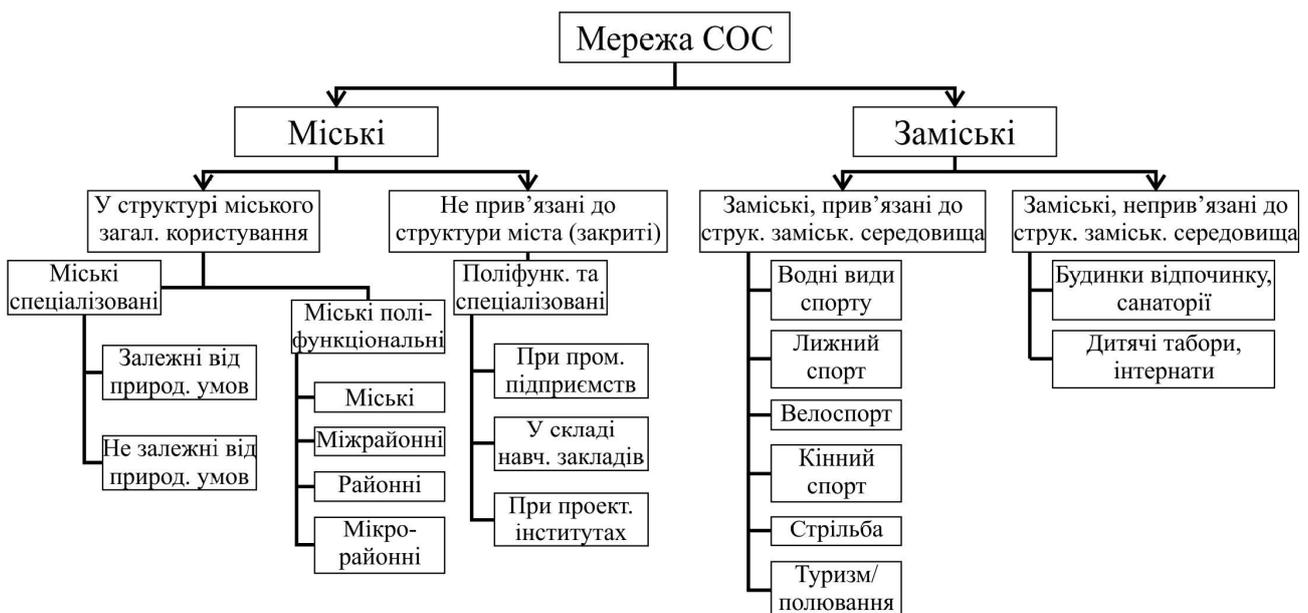

Схема 1. Теоретична модель мережі спортивно-оздоровчих споруд

Важливою умовою організації спортивно-оздоровчих комплексів є принцип досяжності. Він повинен тяжіти до основних автомобільних магістралей.

Особливості розміщення у транспортній структурі визначають ступінь їх комунікабельності, при цьому приділяється увага таким питанням як:

- уникнення «острівного» розміщення в міській забудові (забезпечення доступу з декількох магістралей);
- забезпечення візуальної досяжності з основних транспортних магістралей, історичних і культурних майданчиків;
- близькість до зупинок громадського транспорту [4].

Основний матеріал і результати. Сучасна класифікація міських поліфункціональних комплексів ґрунтується на врахуванні рівнів їх містобудівної значущості.

Поліфункціональний загальноміський СОК

Найбільш значущий у структурі міста. Призначений для систематичних занять і може використовуватися як професійними спортсменами, так і населенням для спортивно-оздоровчих занять. Включає: великі і технічно складні споруди; володіє широким набором спортивних функцій; може бути використаний в якості демонстраційної спортивно-видовищної споруди. Транспортна досяжність може перевищувати 30 хвилин.

Районний і міжрайонний поліфункціональний СОК

Відміна міжрайонного від районного СОК полягає у можливості використання його суміжними міськими районами в разі відсутності районного СОК або його недостатньої місткості. Подібні комплекси використовуються для систематичних занять найбільш поширеними видами спорту, а також для масових спортивно-оздоровчих занять. Включає спортивні майданчики, зали, водно-оздоровчі споруди. Бажана не більше ніж 30-хв. пішохідна досяжність.

Мікрорайонний поліфункціональний СОК

Призначений для щоденних спортивно-оздоровчих занять та активного відпочинку дітей і дорослих, включає ігрові та спортивні майданчики з радіусами обслуговування до 500 м [3]. До мікрорайонного комплексу також відносяться і спортивні зали відносно невеликих площ для масових видів спортивно-оздоровчих занять. Для мікрорайонів СОК бажана 5-хвилинна пішохідна доступність.

Міські спеціалізовані СОК, прив'язані до структури міста

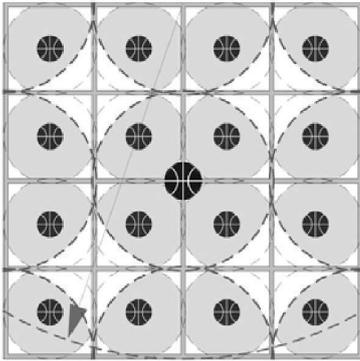
Можуть бути як залежними від природних умов, так і відокремленими від їх впливу. До перших відносяться споруди, призначені для спеціалізованих видів спорту, що залежні від ряду природно-кліматичних факторів: водні види спорту (вітрильний спорт), види спорту, які залежать від ландшафту (лижні види спорту). До другого типу віднесені СОС, які не залежать від природних факторів, але теж вузько спеціалізовані. Це спортзали для занять різних секцій.

У сучасній містобудівній практиці застосовується територіально-просторова модель мережі СОК (Рис. 1). Однією із ключових містобудівних проблем архітектурної організації мережі СОК є дроблення мережі, нерівномірність і нераціональне використання її ресурсів.

Пропонується удосконалити модель мережі СОК (Рис. 2).

Нова ієрархічна модель відображає найбільш загальні закономірності формування мережі СОС та їх комплексів. Її ступеневість базується на двох

основних принципах, названих на початку статті, і відображає основні особливості містобудівного розміщення СОС.

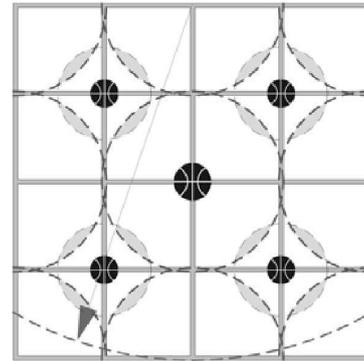
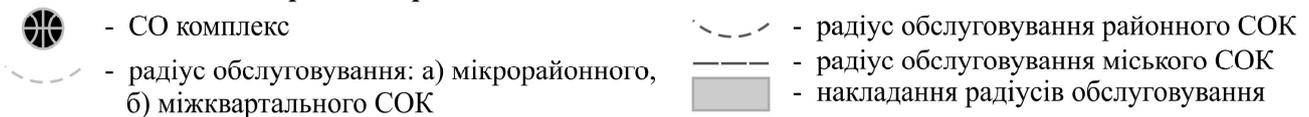
міський СО комплекс;
районний СО комплекс;

мікрорайонний (квартальний) СОК

Рис. 1. Модель мережі СОК, що

використовується у сучасній практиці

Умовні позначення до рис. 1 та рис. 2:

- міський СО комплекс;

- районний СО комплекс;

- мікрорайонний (квартальний) СОК

Рис. 2. Удосконалена модель

мережі СОК

Більшість містобудівників дотримуються традиційної триступеневої моделі обслуговування населення [2]. На рис. 1 стрілкою умовно показаний ареал міського обслуговування. Він також охоплює два інших, що входять в його структуру рівня обслуговування.

Висновки. Проаналізувавши сучасні наукові дослідження та проектний досвід у галузі формування спортивно-оздоровчих комплексів та їх мережі, сформульовано висновок, що дана тематика є актуальною на сьогодні. Запропонована теоретична модель мережі СОС та містобудівна модель архітектурної організації мережі СОК як структурної одиниці міста, здатної до вдосконалення організації міського середовища; виявлені її структурні елементи, визначені критерії, за якими можливе об'єднання малих СОК в укрупнені - міжквартальні поліфункціональні комплекси. СОК розглядається як елемент міського громадського простору, що формується у процесі життєдіяльності населення і локалізується переважно на територіях, прилеглих до міських магістралей. Встановлена залежність функціонування мережі СОК від накладення ареалів обслуговування різних рівнів. Дані рекомендації доцільно використовувати у проектуванні мережі СОК.

Література

1. Физкультурно-спортивные сооружения / под ред. Л.В. Аристовой. – М.: Спорт Академ Пресс, 1999.

2. Филанова, Т.В. Формирование локальных социально-территориальных образований в крупнейшем сложившемся городе: на примере г. Самары: дис. ... канд. архитектуры / Т.В. Филанова. – СПб., 2008.– 137 с.: ил.
3. Suvakin, E.V. Science and Education // Analysis of town-planning factors and requirements of the network of sports and health buildings, constructions and complexes. General regularities of formation: Materials of the II international research and practice conference. – Vol.I. – Munich, Germany, 2012.
4. Каратаев О. Р., Новиков В. Ф., Перикова Е. С., Шипилов Р. В. Спортивные сооружения: Учеб. пособие. – Казань: Казан. гос. энерг. ун-т, 2008.
5. Научная электронная библиотека диссертаций и авторефератов [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/>. – Назва з екрану

Аннотация

В статье представлен анализ сети спортивно-оздоровительных комплексов города. Выделены основные зоны размещения спортивно-оздоровительных комплексов в зависимости от условий их формирования.

Ключевые слова: спортивно-оздоровительный комплекс, сеть спортивно-оздоровительных сооружений, структура города, градостроительные модели.

Annotation

The article presents an analysis of the network of sports and health complexes of the city. The basic areas of allocation of sports and recreation complexes, depending on the conditions of their formation.

Keywords: sports and wellness complex, a network of sports and recreation facilities, city structure, urban development model.

УДК 711.553.4 (477-25)

Л.В. Яременко, канд. архітектури, доцент
О.М. Набок, аспірантка кафедри теорії,
історії архітектури та синтезу мистецтв Національної академії
образотворчого мистецтва
та архітектури

ПРИПОРТОВА ТЕРИТОРІЯ МІСТА КИЄВА (ДО ВИЗНАЧЕННЯ МЕЖ І ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ)

Анотація: У статті надано визначення припортової території, її меж та розглянуто функціонально-планувальну структуру.